GAZETA KRAKOWSKA

Nro 82.

Z KRAKOWA DNIA 13 PAZDZIERNIKA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

W dniu 1 b. m. publicznie zostało otwarte rozpoczęcie Nauk szkolnych w Liceach przy Akademii Krakowskiey. — Po odbytem Nabożeństwie w Kościele S. Anny zgromadzona Młodzież szkolna udała się do Sali w Liceach przeznaczoney, w ktorey Senator *Grodzicki*, iako Kommisarz Rządowy przy Uniwersytecie Jagiellonskim wraz z Zastępcą Rektora Uniwersytetu, z Członkami niektóremi Rady Wielkiey, z Professorami Szkoły Główney, do Examinow Delegowanemi, zastali Prorektorow Liceów, Professorów wszystkich klass, i Uczniow oczekuiących porządku tegoż otwarcia Nauk. Kommissarz Rządowy powitał stosowną przemową Prorektorów, Professorów Licealnych i Uczniów; pierwszych zachęcaiąc do wytrwania w pracy i usilności, drugich do zachowania i szanowania swiętych przykazan Religii, podległości Rządowi i Ustawom Kraiowym, uszanowania i posłuszeństwa zwierzchności szkolney. Przystąpił potem do rozdania nagród celuiącym wszystkich klass uczniom: odczytane promocyie i dozwolone zostały mowy uczniom, którzy chcieli mieć głosy, iako skończywszy z chwałą i pożytkiem nauki w Liceach, przechodzą do Akademii: z tych byli *PP. Bilski Jgnacy, Gurdkiewicz Franc: Salez, Lewicki Jozef*, w ięzyku polskim, w ięzyku Łacińskim, *PP. Gutkowski Marcin i Janowski Jan*, którzy w swych głosach oświadczaiąc czułą wdzięczność Opiece Rządowey, Prorektorom i Professorom, żegnaiąc swych współuczniow Licealnych, dowiedli w wypracowanych swych mowach, znakomity swóy postęp w Religii, moralności i naukach. Nakoniec Zastępca Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego *Gitt-ler*, iako maiący zwierzchni dozór nad edukacyią publiczną, w krót iey przemowie, oświadczył młodzieży Szkolney zupełne zadowolnienie, z obyczaynego, skromnego i moralnego Jey w całym roku szkolnym postępowania.

Z Jasney Gory d. 19 Września.

Dzien 8my Września iako uroczystość Narodzenia Nayświętszey Matki B. obchodzony był w tuteyszym Kościele z nabożenstwem, iakiego wymagało uczczenie tak wielkiey i naydroższey rodzaiowi ludzkiemu pamiątki. — Uprzedził nadchodzące Swięto przyiazdem swoim dnia 6 b. m. JW. JX. Biskup Dzięcielski, Administrator Dyecezyi Kaliskiey, powitany był przez Duchowieństwo miey-

szowe i Obywateli, oraz Cechy z chorągwiami ubiegaiące się uprzyiemnić przyięcie JW. Pasterza. Napływ zgromadzonego ludu był liczny, przeszło bowiem 40,000 przez oktawę zabawiało się, napełniaiąc okolice przyległe Swiątyni pieniami wdzięczności i próśb do Matki Pana Zastępów; w ciągu dni czterech udzielił JW. X. Biskup Sakrament Bierzmowania około 6000 ludziom. Przybył także w końcu oktawy JW. JX. Prażmowski Biskup Dyecezyi Płockiey, w celu iedynie złożenia hołdu Tey, którey iako Rodzicielce Stwórcy Nieba i Ziemi wszelkie stworzenie niech głosi chwałę bez końca.

W dniu 11 Września, iako w rocznicę Imienin Nayiaśnieyszego Pana, odprawione zostało nabożeństwo stosowne do uroczystości, a wieczorem facyiata, wieża Kościoła i cały Klasztor oświecony został, iaśnieiąc przytem przezrocza z stósownemi wyobrażeniami i napisami.

Z Petersburga d. 31 Sierpnia d. k.
(Z Gaz. Peters. le Conservateur Impartial.)

Wczoray, iako w uroczystość S. Alexandra Newskiego, oraz Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości i Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołaiewicza, tudzież rocznicy ustanowienia orderu tego imienia, duchowieństwo stolicy zgromadziło się do Kościoła Katedralnego Nayświętszey Panny Kazańskiey, zkąd się w processyi udało do Kościoła Alexandra Newskiego, do którego Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Panuiąca, w towarzystwie Osób Nayiaśnieyszego Domu Cesarskiego, z wielkim orszakiem udała się na mszą świętą. Po nabożeństwie Nayiaśnieysza Pani przyymowała powinszowania znakomitszych osób Państwa, pierwszych Władz cywilnych i woyskowych, oraz Posłów zagranicznych. We wszystkich kościołach stolicy śpiewane było *Te Deum*. Obiad był w pałacu Taurydzkim. Wieczorem miasto zostało oświecone.

Tenże dzień stał się nową uroczystością przez narodzenie Xiężniczki, którą szczęśliwie powiła Wielka Xiężna Jeymość, małżonka Wielkiego Xiążęcia Jm. i Mikołaia, a którey dano imie Olga.

Dnia 31 Sierpnia w kaplicy pałacu Taurydzkiego śpiewane było *Te Deum*, na podziękowanie Naywyższemu Panu, za szczęśliwe rozwiązanie Wielkiey Xiężny Jeymości. Osoby kurpusu dyplomatycznego znaydowały się na tem nabożeństwie.

— Dnia 5 Września. —

Reskrypt Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi Federowney do P. Ministra spraw duchownych i narodowego oświecenia:

Xiąże Alexandrze Mikołaiewiczu! Z radością was uwiadomiam, iż, za pomocą i błogosławieństwem Naywyższego, Nayukochańsza Moia Synowa, Wielka Xiężna Alexandra Federowna, dzisieyszego rana, szczęśliwie rozwiązaną została ze stanu ciąży przez powicie córki, którey dano imie Olga, i że, dzięki Bogu, iak Jey Cesarska Wysokość, tak i nowo narodzona Wielka Xiężniczka, znayduią się w pożądanym podług okoliczności stanie zdrowia. Z rzetelnem poważaniem i życzliwemi chęci zostaię z resztą ku wam przychylna.

W Petersburgu d. 30 Sierpnia 1822.

Maryia.

Podług Ruskiego Inwalida z dnia 4 b. m. Komitet Naywyzszy ustanowiony

dnia 18 Sierpnia 1814 r. w imieniu kaleków żołnierzy oświadcza podziękowanie obywatelowi Gubernii Podolskiey, Michałowi Sobańskiemu, za poświęcenie na rzecz inwalidow 8483 rub. 70 kop. assygnacyiami i miedzią.

Z Paryża d. 25 Września.

Xiże Wellington miał d. 21 prywatne posłuchanie u N. Króla, potem odwiedził rodzinę Królewską, miał długie naradzenia z prezesem Ministrów, a nazaiutrz odiechał do Wiednia.

Monitor zawiera rozporządzenie Królewskie z d. 22 b. m. mocą którego zniesiony iest kordon zdrowia pod Pireneami od 1go Października, ponieważ nie zachodzi iuż obawa morowey choroby, ale woyska składaiące ten kordon pozostaną na swoich mieyscach iako obserwacyyny korpus, dla zasłonienia nagranicznych mieszkańców.

Dziennik Chorągiew biała pisząc o postawieniu 40,000 woyska pod Baioną, dodaie: nadszedł czas, że Francyia nieszczęśliwemu Burbonowi, który nad Hiszpaniią panuie i od zbuntowanych swoich poddanych tak niegodziwie iest traktowany, dać może skuteczną pomoc.

Skazani na śmierć podofficerowie Roszelskiego spisku Bories, Goubin, Raoulx i Pomier zostali d. 21 po południu straconemi. Każdy z nich umarł odważnie, maiąc przy sobie Xiędza. Ażeby co przed śmiercią zeznali, nie ma pewności. Gazeta Francyi pisze: że gdy Goubin wyszedł na rusztowanie wykrzyknął: niech żyie wolność! Bories przemówił kilka słów, których zrozumieć niemożna było. Dzienni Goniec mówi o wszystkich: że umarli iako żołnierze i lekomyślni młodzieńcy. Naystarszym był z nich Bories liczący 27 lat

Skazani na śmierć za spisek w Saumur siedzą razem w iednym więzieniu, wyiąwszy Senechault. Od pierwszey nocy włożono na ich szyie żelaza i ciężkie na nogi kaydany, które opsuły Bertonowi nogi i żalił się o to u prefekta. Ten udał się do więzienia, rozkazał zdiąć im z szyi żelaza i założyć leksze kaydany. Pięciu skazanych na śmierć iadaią razem i wspólnym kosztem. Berton płaci za Jaglina; posłał iego matce pieniądze i innym dał więźniom. Sauge, chociaż 63 lat liczy, okazuie odwagę względem śmierci, śpiewa po obiedzie pieśni, które wszyscy powtarzaią. Żony Senechault i Caffe, równie iak siostra Jaglina prosić miały Króla o ułaskawienie. Odwołuiący się do sądu kassacyynego przywieść mieli za pierwszy dowód nieważności wyroku, że ieden z sędziów przysięgłych nie miał przepisanego ustawami wieku lat 30.

Na cmentarzu w Bordeaux wystawiona zostanie pogrzebowa kaplica dla rodziny Jenerała Moreau.

Za kilka dni ziechać tu ma Lord Grenville z ważnem zleceniem.

Onegday powrócił tu Jenerał Foy.

Podług doniesień z Strazburga były Podpułkownik Caron został przez tamteyszy woyskowy sąd iednem zdaniem na śmierć skazany. Towarzysz iego Roger został większością głosów od wspólnictwa zbrodni uwolniony.

Poseł Angielski przy dworze Toskańskim, Lord Burgshers, przeiechał onegday tędy do Werony.

Słychać, iż Hr. Villele, prezes rady Ministrów, uda się na czas niejaki do St. Cloud i zaymie pokoie po zmarłym Xiżu Escars.

Wczoray w wieczór przybyło tu kilka

pięknych bardzo koni gatunku Hiszpańskiego, które małżonka Infanta Franciszka swey siostrze, Xiężnie Berry, w podarunku przysłała.

Wyrokiem Ministra spraw wewnętrznych z d. 17 gazeta z nad Nekary zakazaną we Francyi została.

W departamentach Vaucluse, Tarny i Garonny zakończono już zbiór wina. Cena wina znacznie spadła; tegorocznie bowiem przechodzi w dobroci r. 1811.

D. 20 uwięziono tu 8 Szkotów i Irlandczyków obwinionych o należenie do związku Węglarzów.

Dziennik Codzienny pisze, iż d. 14 b. m. w Grenoblu podczas woyskowey uczty spełniono między innemi: "Zdrowie naszych braci woyska wiary!,, i znayduie w tem, iż przedziwny duch ożywia naszych żołnierzy.

Dziennik Sporow umieścił artykuł z Spektatora Smirneńskiego o dawnieyszych zdarzeniach w Grecyi z swoiemi uwagami. N. p. względem pytania: Czyli rozum przypuścić może zprawdzenie nayniedorzecznieyszego marzenia? wyraża:

"Jeżeli przywrocenie Grecyi iako małego i niepodległego kraiu, na wzór Szwaycaryi i Toskanii, iest niedorzecznem marzeniem, tedy przynaymniey takiem go wielcy mężowie i nawet wielcy Monarchowie wymyślili i utrzymywali. Leibnitz i Bossuet wyrazili iednozgodnie to życzenie w imieniu Chrześciiaństwa; Grocyusz żądał go w imieniu prawa narodów; Choiseul-Gouffier wystawił naypięknieyszy iego obraz; Katarzyna wielka uważała go z strony polityki; niemała zapewne powaga niedorzecznego marzenia! Możnaby ieszcze mnostwo przywieść za nim zdań wspołczesnych, ale przestaiemy na zdaniach umarłych.— Rozwiązać się maiące pytanie, nie będzie rozwiązanem, ieżeli Mocarstwa Chrześciiańskie nie poprą go pośrednictwem siły zbroyney. Nie należy polegać na obietnicy i przebaczeniu despotycznego i barbarzyńskiego Rządu, ktory wcześnie postanowił nic niedotrzymać.— Grecyią wypada koniecznie postawić w stosunkach Multan i Wołoszczyzny, bez takiego oddziału Greków od Turków, pierwsi padną ofiarą fanatyzmu, czemu nawet Dywan zapobiedz nie potrafi. Spektator radzi wyspom Greckim, aby przyięły przebaczenie Tureckie, czyniąc im nadzieię, iż Turcy nie zechcą zniszczyć kupieckiey ich flotty, ktora stanie się źródłem bogactwa kraiowego i w czasie nawet woyny pomocną bydź może Porcie. Lecz Turcy nie przewiduią na dal rzeczy, zwłaszcza, iż pewni Europeyczykowie wmawiaią w nich, iż niepotrzebna im iest ani woyskowa, ani kupiecka siła morska, i myśleć tylko będą o zemście za Kapitana Baszę. Wyspy Greckie nie mogą zatem zawierzać przebaczeniu, ale wypada im zabrać swoie maiątki i ratować się na swey flocie, do ktorego z kraiow Chrześciiańskich, i t. d.,,

Z Madrytu d. 13 Września.

N. Królowa wyzdrowiała zupełnie i przeieżdża się codziennie do Buen-Retiro z N. Małżonkiem swoim. Przeiazd przez ulice stolicy, w ktorey panuie zupełna spokoyność i porządek, następuie bez woyskowey zasłony.

Minister woienny zwołał wczoray wszystkich Jenerałow Inspektorów i zalecił im wystawienie w przeciągu dwóch miesięcy 40,000 woyska. Jenerał Abisbal oświadczył, iż co się tycze piechoty, ta w 40 dni wystawioną bydź może, byle

ty ko miał na to pieniądze. Minister wyznaczył mu zaraz potrzebne pieniądze.

Czterysta wychodniów Piemontskich, którzy pod rozkazami Pułkownika Pachiarotti stanowili korpus, mieli d. 3 b. m. udać się z Mataro (w Katalonii) do Tordera; lecz pobitemi zostali przez woysko wiary i pułkownik przywieziony został śmiertelnie raniony do Mataro.

J. K. M. skazał na wygnanie do różnych mieysc jenerałów i pułkowników, którzy nie zeszli na sąd Jenerała Elio. Pomiędzy wygnanemi znayduie się stary Jenerał porucznik Calderon (Calleia) który w r. 1820 dowodził woyskiem przeciw Riego, lecz od niego pobity został.

Rozchodzi się pogłoska, iż znayduie się pod prassą manifest Króla do obcych Mocarstw, w którym J. Kr. Mość oświadcza rzetelne swoie przywiązanie do konstytucyi i nagania postępowanie Hiszpanow, którzy za granicą szukaią pomocy, dla ściągnienia na kray wielkiey klęski.

Trzysta pięć znakomitych Dam tuteyszey stolicy podały Królowi adres, w którym upraszaią go, aby utrzymał konstytucyią i przysięgaią, iż mężom swoim i dzieciom poddawać tylko będą sprzyiaiące wolności myśli. Wiele innych podanych Królowi adressów zdaią się bydź wyraźną kopiią podawanych niegdy nieszczęśliwemu Ludwikowi XVI.

Pierwsza uchwała Urgielskiey Rejencyi przywracaiąca inkwizycyią, całkowite dziesięciny, zniesione klasztory, i t. d. sprawiła tu nawet w gorliwych przyiaciołach dawnego Rządu nieprzyiemne wrażenie.

Dziennik *Universal* na twierdzenie powyższey Rejencyi, że Krol iest uwięziony, wykrzykuie: "Jak to, Król Ferdynand VII uwięziony! Kiedyż był wolnieyszy, kochańszy, szczęśliwszy, iak teraz!"

Onegday zachodziła tu powszechna obawa i bramy pozamykano. Pewien Xiądz z Toledo utworzył bandę z 400 ludzi pieszych i konnych, przebiegał z niemi okolice tuteysze i wybierał kontrybucyie.

Członki junty wiary w Tortosie uwięzione zostały.

Riego wyiechał ztąd przed kilku dniami do Grenady. Przeiazd iego przez Manchę i inne prowincyie obchodzony był ucztami.

Officerowie pułku San Jago upraszaią Króla w adressie o oddalenie naczelnych ich officerów, ponieważ przeciwnemi są konstytucyi.

Podofficerowie pułków Almanza i Calatrawa mieli dziś pobratyńską ucztę, po którey udali się na plac konstytucyi i przy niezmiernym natłoku ludu ponowili przysięgę bronienia konstytucyi aż do śmierci.

Jenerał Mina udał się z Saragossy do Leridy, dla rozpoczęcia nakoniec woyskowych swoich działań.

Naczelnik bandy fakcyionistów Roio de Balseras został rozstrzylany.

Korweta Aretusa wypłynie niebawnie dla krążenia około brzegów Biskai i przeszkodzenia lądowaniu broni i ammunicyi.

Wieść, iakoby Baron Eroles opanował Manteza, nie sprawdziła się. — Przy pobiciu woyska wiary pod Bolea zdobyto także w złoto oprawne okulary Quesady. — Między prowincyiami Walencyi i Arragonii snuią się ciągle przeciwne konstytucyi bandy.

Los należących żołnierzy do uszłego

do Pardo batalionu gwardyi Królewskiey iest iuż ostatecznie roztrzygniony: podzielonemi są na trzy klassy; dwie pierwsze rozłożonemi będą pomiędzy różne liniiowe pułki, a ostatnia będzie sądzona.

Po morzu środziemnem krąży eskadra Barbaresków i ściga Hiszpańskie okręty.

Z Lizbony d. 8 Września.

N. Król z powodu rocznicy odrodzenia oyczyzny poczynił liczne promocyie cywilne i woyskowe.

Minister woienny ogłosił wieść za zmyśloną, iakoby od Francyi pobierał honorowy żołd za czynioną przed odrodzeniem narodu służbę w stopniu podpułkownika, i uwolnienie swoie od służby w Grudniu r. 1821 przez Xcia Belluny mu wydane wydrukować kazał.

Tymczasowe junty w Paraiba i Maragon doniosły Stanom: iż nie usłuchały nakazu Królewica Następcy tronu względem wysłania deputowanych na jeneralny Kongres do Rio — Janeiro. Jnne zaś junty żądaią, aby temu Królewicowi nadana była nieograniczona władza wykonawcza. — W Bahii trzymaią się ieszcze woyska Portugalskie.

Z Londynu d. 24 Września.

Hr. Münster miał wczoray u J. K. Mci posłuchanie.

Posłowie zagraniczni złożyli P. Canning w kancelaryi spraw zagranicznych d. 19 swoie życzenia. Nowy ten Minister pracuie codziennie w swoim biorze.

Gdy do dyrektorów wschodnio-indyyskiey kompanii należy wybór wielkorządcy w mieysce P. Canninga, spodziewaią się zatem, że ten padnie na Lorda Bentinck, krewnego P. Canninga. Jnni zapewniaią, iż Król interessuie się za Margr. Anglesea.

W hrabstwach Jrlandskich odbywaią się publiczne zgromadzenia, na których uchwalaią prośby do Parlamentu o zmienienie dziesięcin w Jrlandyi.

Officer morski Tadman robi tu teraz liny z skór surowych, które daleko są mocnieysze, niżeli z konopi. Słychać, iż otrzyma na nie wyłączny patent.

Czynione w Plimut przez P. Harris doświadczenia z konduktorami na okrętach, tak dobre okazuią skutki, iż dla ochronienia okrętów od piorunów, maią bydź na wszystkich Królewskich okrętach zaprowadzone.

Sławny przez Rubensa malowany kobiecy obraz noszący nazwisko słomianego kapelusza, który przed nieiakim czasem za 2000 Fs. w Hollandyi kupiony został, znayduie się teraz w zbiorze obrazów Króla.

P. A. Macdonald wystawić kazał Xciu Karolowi Edwardowi (z domu Stuartów) w dolinie Szkockiey Glensinin pomnik, który ma trzy napisy Łaciński, Galiyski i Angielski.

Hr. Grey oznaymić kazał swoim dzierżawcom, iż zamyśla im 20 od sta od czynszów odstąpić. — Wyrobnicy w hrabstwach Norfolk i Sufolk dopuszczaią się znowu gwałtów, dla zmuszenia dzierżawców do zaniechania machin do młocenia zboża.

Rossyyski Poseł Hr. Liewen wyiechał ztąd d. 21 na Kongres do Werony.

Młoda i urodna dziewczyna, która za kradzież szalu skazaną była na wy-

wiezienie, została ułaskawioną, ponieważ młodzieniec oświadczył się z nią żenić. Zaledwo rozeszła się o tem wiadomość, gdy zgłosiło się przeszło 20 mężczyzn do Newgate żenienia się z skazanemi na wywiezienie dziewczynami, byle im wina darowana była.

Kapitan Shoresby, który w zeszłym tygodniu z Grenlandyi do Liwerpoola powrócił, znalazł wschodni brzeg Grenlandyi wolny od lodu, okrążył go od 75 do 69 stopnia północney szerokości i dostrzegł wiele wysp, które zdaią mu się bydź zamieszkane.

Włościanie w hrabstwie Kork rozpoczęli znowu dawnieysze swoie postępowanie; częścią napadaią domy dla zabierania broni, częścią zapalaią stodoły. Zachodzi więc obawa, aby włościanie w innych hrabstwach Jrlandskich nie poszli za ich przykładem.

Podług doniesień z Nowegoiorku żółta gorączka ciągle tam grasowała; wszelako nie rozciągała się nad tę część w którey się zaczęła.

Gazeta Charlestońska zawiera długi list iednego z swoich korrespondentów z Hawanny pod d. 29 Lipca, z którego zdaie się okazywać, iż mieszkańcy Kuby mało posłusznemi są przychodzącym z Hiszpanii rozkazom i oczekuią rewolucyi. Piszący iest tego mniemania, iż gdyby Mexyk stał się był Rzpltą, Kuba byłaby się pewnie do niego przyłączyła.

Listy z Limy nie donoszą wcale o politycznych zdarzeniach, ale słychać, iż w tey stolicy wielkie zachodzi zamieszanie, ponieważ dywizyia woyska Królewskiego znayduie się tylko o 20 godzin drogi od Limy i stoiące w Pisko 8000 ludzi z dywizyi San Martin, albo zostały rozprószone, albo też co iest podobnieyszem zupełnie zniesione. San Martin czynił przygotowania do poyścia przeciw nieprzyiacielowi. Pomiędzy cudzoziemcami w Lima panowała wielka trwoga i wielu uchodzili z swoiemi maiątkami do Calao, ażeby w przypadku niebezpieczeństwa mogli zaraz udać się na morze.

Z Włoch d. 20 Września.

W Weronie wszystko iest w naywiększym ruchu; wiele domów naiętych iest na ostatnie 3 miesiące za znaczny czynsz. Z Wiednia przybędzie tam znaczna liczba urzędników policyi, która będzie nader ścisła i żaden bez obowiązku cudzoziemiec nie będzie cierpiany.

Neapolitańska fregata Amalija zawinęła d. 13 b. m. wraz z 3 przewozowemi statkami do Liworna, które wysadziły na ląd 30 koni i powozy Królewskie, które poprowadzone zostaną do Werony. Król zaś udać się tam ma lądem przez Foligno i Marchiie. — Rząd Neapolitański dostaie na zawartą nową pożyczkę z Domem Rotschild na 5 od sta 1 mill. dukatów (po Złp. 9) w gotowiźnie, a resztę w papierach do 20 mill. dukatów. — Na wschodniey pochyłości góry Etna w prowincyi Maskali, gdzie przed 30 laty krzaki tylko były, znayduie się dziś wieś S. Alfio przeszło 1000 dusz licząca, którą początkowo Xiądz Calabiano założył, i dotąd iako oyciec czczony, stara się w swoim zakładzie utrzymywać obyczayność.

Gdy powracaiący z Patras Konsul Francuzki Pouqueville w Rzymie stawiony był przed Oycem S. otrzymał od niego błogosławieństwo, że tyle Chrześcian (Greków) z wściekłości Turków

wyrwał. — Oyciec S. naradzał się kilkakrotnie z Kardynałem Sekretarzem stanu Consalvi, który iak słychać, obok Kardynała Spina, reprezentować ma Oyca S. na Kongressie Werońskim.

Do Korfu przybyły 3 kompaniie artyleryi Angielskiey, dla zluzowania czyniących na tych wyspach i środziemnem morzu od 17 lat 3 kompaniy.

Podług doniesień z Morei w Korynie poymali Grecy okrutnego Dram Ali Baszę w raz z 7 Beiami w niewolą i z Greckiemi zdraycami zaraz na Hydra odesłali. Napoli di Romania znayduie się w ręku Greków, a Koron i Modon dotrzymać miały dawnieyszey kapitulacyi. Liczba weszłych do Morei Turków wynosić miała 23,000 głów, z których mało co uszło. Poymani Turcy oprowadzani byli w Hydra po ulicach. Grecka flotta stoi naprzeciw Tureckiey w Patras.

Z Zemlina d. 12 Września.

Do Belgradu przybyli ludzie z Blaszyc o 6 godzin drogi od Larissy, którzy to mieysce d. 28 Sierpnia opuścili. Zapewniaią oni iednozgodnie, że Churszyd Basza na nowo zgromadzał w Larissy woyska. Zabranym w zakład z Morei Biskupom i przełożonym gmin zalecił, aby udali się do Morei i zapewnili Moreanów w imieniu Sułtana, iż na wzór Serwii otrzymaią przywileie, ieżeli dobrowolnie powrócą pod posłuszeństwo Porty. Od Chrześciian nie mogą Grecy żadney oczekiwać pomocy, prędzey Porta ulitować się nad niemi może. Biskupi odiechali d. 22 Sierpnia pod zasłoną z Larissy do Koryntu; ale Grecy nadaią tey podróży wcale inny cel. Podług nich miał ich Churszyd wysłać dla wyrobienia uwolnienia poymanych Beiów.

Spektator Smirneński pod dniem 9 i 16 Sierpnia zawiera doniesienia z Zea i Hydry, podług których potwierdza się pobicie Greków, i tak daley pisze: "Członki Senatu uciekły, kassa narodowa zniknęła, wszędzie panuie zamieszanie i trwoga. Cztery tysiące uciekaiących chcieli się na wyspy Jońskie schronić, ale ich nie wpuszczono. Wiele rodzin ratowały się na Zea i inne wyspy. Flotta Turecka stoi pod Patras. Na wyspach Archipelagu panuie wielka trwoga. Pięciu Senatorów zdradzić miało sprawę oyczyzny. Argos zapalonem zostało, skoro dowiedziano się, że 20,000 Turków przybyło do Koryntu." — W liście z Argos piszą: "Przekonanemi iesteśmy, iż naywyższa rada zaprzedała Moreę Turkom. Jakże to pogodzić można, ażeby 4 iey członki na 14 dni przed nadeyściem Turków opuściły Korynt? ażeby ieden z nich, Thanos uszedł z Argos i udał się na Angielski okręt pod Napoli? Kolokotroni uwiadomiony o tey intrydze rozkazał zdrayców uwięzić. — Greckiey flotty nigdzie nie widać."

Z Bruxelli d. 21 Września.

Przyiechali tu Królewic Następca tronu, iego Małżonka i dzieci.

Xżę Klarencyi i Xże Bernard Saski udali się ztąd do Gandawy.

Wielkie obroty woyska naszego pod Zeist rozpoczną się d. 1 Października.

DODATEK
DO Nro 82.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 PAŹDZIERNIKA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Nauk z Uniwersytetem Jagiellońskim złączone dopełniaiąc przepisu wewnętrznych urządzeń i chcąc uświetnić równie tegoroczne Szkół publicznych otwarcie, iako też pamiętną rocznicę zaprowadzenia Konstytucyi od Nayiaśnieyszych Trzech Protektorów Wolnemu Miastu nadaney, odprawi na dniu 18 Października r. b. w Amfiteatrze gmachów Nowodworskich o godzinie 11 rano posiedzenie publiczne w niżey opisany sposób:

Kollega *Józef Sołtykowicz* Professor wysłużony czytać będzie trzecią część rozprawy: o przyczynach uwłaczaiących naukom mniemań, odradzaiących się w rożnych wiekach świata.

Kollega *Adam Powstański* Prorektor Liceum I Oddziału zamknie to posiedzenie: Porównaniem dawnych praw Polskich z istnieiącemi dziś w Polsce.

Działo się w Krakowie d. 12 Października 1822 roku.

Paweł Czaykowski,
Sekr: Tow: Nauk:

Z Wiednia d. 4 Października.

Wczoraysze donisienie lekarzów o stanie Jey Cesarzewicowskiey M. Arcyxiężny Henryki i nowourodzonego Arcyxięcia, zawiera: że Arcyxiężna dziś w dniu 9 po swoim rozwiązaniu iest zupełnie wraz z synem swoim zdrowa, i odtąd zaprzestaną wychodzić doniesienia.

Z Frankfortu d. 28 Września.

Dziś po południu przybyli tu Królewicowie Pruscy Wilhelm i Karol, synowie i Fryderyk wnuk N. Króla Pruskiego. Jutro opuszczą miasto nasze; pierwsi udadzą się za N. Oycem swoim tą samą drogą do Włoch, a Xże Fryderyk na powrót do Düsseldorfu.

Wczoray rano przeiechali przez miasto nasze za N. Królem Pruskim do Werony W. Podkomorzy i Minister stanu Xże de Sayn i Wittgenstein, i Feldmarszałek Hr. Kleist de Nollendorf. Podczas bawienia tu J. K. Mci nadbiegł z Petersburga Ces: Rossyyski Pułkownik Kawelli goncem i oddał mu urzędowe doniesienie o szczęśliwem rozwiązaniu Jey Cesarzewicowskiey Mci W. Xiężny Alexandry.

Dziś rano przeiechał tędy do Werony Cesars: Rossyski Poseł przy Dworze Angielskim, Hr. Liewen.

Z Minchen d. 26 Września.

Jenerał porucznik i Poseł nasz przy Dworze Pruskim Hr. Rechberg, zabrał

z sobą przed kilku laty do Berlina młodzieńca Kiefer, ażeby nauczył się tamteyszego sposobu chodzenia około pszczół dla zaprowadzenia go w Bawaryi. Kiefer powrócił w Kwietniu r. b. do Mindelheim i w tamteyszym pszczolniku Hrabiego znayduie się iuż kilkanaście ulów na sposób Szląski. Pierwszy ten zakład ściągnął uwagę trudniących się gospodarstwem pszczół i Kiefer musiał do Schleisheim poiechać, dla uwiadomienia zebranych na uroczystość gospodarzów o utrzymowaniu pszczół w Szląsku.

J.K.M. dla pomnożenia funduszu wdów i sierót po pastorach w cyrkule Reńskim nadał mu przywiley drukowania śpiewów i Xiążek do nabożeństwa dla obu tamteyszych Ewanielickich wyznań.

Z Drezna d. 21 Września.

N. Król raczył pod d. 16 Gubernatora tuteyszego i Ministra stanu, Jenerała porucznika Cerreni, na iego prośbę z powodu słabości zdrowia od prezydencyi w radzie woienney uwolnić, i urząd ten udzielić dotychczasowemu dowódcy szlacheckich kadetów, Jenerałowi Majorowi Tettenborn, a na ostatniego mieysce mianować Jenerała porucznika Gersdorff. — Szambelan Minckwitz mianowany iest Marszałkiem Dworu Xcia Fryderyka Augusta Saskiego.

Od brzegów Menu d. 28 Września.

Nowy Diogenes Pitschaft, który ciągle pokazuie się w beczce, oznaymuie z Aszaffenburga, iż ieżeliby kiedy który z Cesarzów pokazał się przed iego beczką, inaczeyby odpowiedział iak Diogenes Alexandrowi. Bawarska władza mieyska w Dwochmostach chwali nowego tego filozofa, iż zebranemi pieniądzmi za swoie nauki wspiera ubogich.

Zaślubienie Xcia Jana Saskiego, na którym przy bezdzietności starszego brata zdaie się utrzymanie rodziny Królewskiey polegać, nastąpi z Królewną Bawarską d. 12 Listopada.

Kommissyia woyskowa związku Niemieckiego postanowiła liczbę woyska, iaką każdy kray do tegóż związku należący ma dla wspólnego celu utrzymywać w czasie pokoiu. Austryia, którey kontyngens składa trzy pierwsze korpusy wynoszące ogołem 94,822 ludzi, dostawi 69,826 piechoty, 3575 strzelców, 13,546 iazdy, 6827 artylleryi i 948 pionierów i pontonierów, a dział 192 rachuiąc 2 działa na 1000 ludzi. Prussy dostawią 3 następne korpusy wynoszące ogółem 79,234 ludzi. 7my kurpus Bawarski ma mieć 35,600 ludzi. Korpusy 8 9 i 10 składaią się z dywizyy innych kraiów. Wszystkie 10 wynoszą 301,637 ludzi i 612 dział.

Akta centralney Kommissyi śledczey w Moguncyi są iuż zamknięte, i wypadek ważnych iey czynności podano Seymowi związku Niemieckiego. Nie znalazła żadnego buntownici lub hańka i podżegacza, któryby na karę śmierbiące więzienie zasługiwał; co iest pocieszaiącem dla każdego Niemca kochaiącego oyczyznę.

Z Bremy d. 28 Września.

Gazeta tuteysza (pisrą Gazety Berlińska i Hamburgska) umieściła artykuł o podróży N. Cesarza Rossyyskiego do Wiednia i Werony. Wyraża w nim: — « Wyiazd ten można uważać za ofiarę,

którą N. Monarcha czyni dla powszechnego dobra Europy. N. Cesarz Jmć, od początku wielkiego politycznego swego zawodu, nie okazał innych życzeń, i nie trzymał się innego systematu, iaka aby u spółczesnym zapewnił pokóy i rządy kraiów utrzymał w tey ile możności doskonałey harmonii, która iedynie ten pokóy zabezpieczyć może. Przy tych wszystkich uczuciach, maiących świat uszczęśliwić, nie może N. Cesarz pochwalić, gdyby niektórzy przez nieszczęsną myśl o rozruchach lub nawet chęć dogodzenia prywatnemu swemu interessowi, tamowali tak wzniosłe cele, i tym sposobem spokoyność narodow narażać usiłowali. Staraiąc się N. Cesarz Jmć wspólnie z sprzymierzeńcami swemi o odwrócenie wszelkiey burzy, grożącey niebezpieczeństwem szczęśliwemu obywatelowi, nabywa prawa do wdzięczności iego i wnuków iego. Cel ziazdu Nayiaśnieyszych Monarchów i ich zastępców w Wiedniu i Weronie, nie może bydź taiemnicą dla tego samego, iż N. Cesarz Alexander postanowił udać się tam osobiście. Szczegóły układów mogą bydź zachowane przyszłości, środki do osiągnienia tak wzniosłego celu mogą podlegać różnym rozprawom; główna rzecz atoli nie podpada żadney wątpliwości. Dla tego to naród Rossyyski błogosławi postanowienie wspaniałomyślnego Monarchy swego, z którego rąk codzienne dobrodzieystwa odbiera. „

Z Odessy d. 3 Września.

W Stambule, podług ostatnich doniesień, panuie wielka radość, ponieważ powstanie Greków sądzą za ukończone. Mowiono także o przebaczeniu, które Porta chce nadać; ale los Scio okazał, co Tureckie przebaczenie oznacza. Mówią, iż Lord Strangford dawniey ieszcze oświadczył, iż żądać będzie paszportów do odiazdu, ieżeli ieszcze podobne gwałty iak na Scio nastąpią. Reis-Effendy miał mu na to pełne ludzkości przełożenie odpowiedzić; że Porta nie mieszała się do poruszeń Greków na wyspach Jońskich, i oczekuie takiegoż postąpienia z strony innych Mocarstw; że Porta zawsze obchodziła się łagodnie z Grekami i przez wspaniało swoie względem nich postąpienie przeydzie może Chrześciiańskie Rządy. Mówią, iż nowi Hospodarowie Multan i Wołoszczyzny zakupili swoie dostoyności.

Z Chrystianii d. 20 Września.

Wczoray udała się deputacyia z 9 członków seymowych pod naczelnictwem Marszałka, Radcy stanu Tank, do sali Rządu Norwegskiego z doniesieniem, iż zebrał ię Seym, stósownie do 74 artykułu konstytucyi i prosiła, aby J. K. M. iego posiedzenia otworzył. Wielkorządca Hr. Sandels oświadczył deputacyi, że pismem J. K. Mci upoważniony iest do otworzenia posiedzeń Seymu i to dziś w południe nastąpi. Woźny przy towarzyszeniu mu konnych strzelców ogłosił wczoray w wieczor przy 2 trębaczach tę uroczystość.

Z Kopenhagi d. 29 Września.

Onegday NN. Królestwo z Królewnami zaszczycili obecnością swoią teatr tuteyszy. Liczni widzowie okazali radość swoią z widzenia Monarchy po długiey niebytności w teatrze okrzykami: niech żyie! i odśpiewaniem na iego pochwa

łę pieśni. — Teatr ten obchodzić będzie w tych dniach podwóynią stoletnią uroczystość, to iest otworzenie teatru i pierwsze granie sztuki Holberga. Będzie to hołd oddany talentom oyczystego poety.

Po obeyrzeniu przez J. K. Mość zebranych woysk rozpoczęły się iesienne obroty.

Xże Chrystyian Duński z swoią małżonką znayduią się ieszce w swoim zamku Sorgenfrey, ale za nastaniem słoty przeniesą się do tuteyszego swoiego pałacu.

Z Sztokólmu d. 24 Września.

Podług nadeszłych doniesień N. Królowi służy w podróży zdrowie.

O trzęsieniu ziemi w Karlstadt urzędowe doniesienie zawiera co następuie: "D. 10 b. m. o godzinie w pół do 12 słyszeć się niespodziewanie dał w mieście huk podziemny, podobny do wyskoku prochowego. Niebo było wypogodzone, ale widzieć się dała osobliwsza błyskawica bez żadnego grzmotu oświecaiąca powietrze. Trzęsienie miało kierunek od wschodu na zachód i w nayodległeyszey części prowincyi czuć się dało. Pierwszy nawet mróz ziawił się w tey okropney nocy tey iesieni, który dotąd trwa. W wielu mieyscach postrzeżono nawet z powietrza spadaiące kamienie.„

Handlowe kollegium zaleciło nayweiększą ostrożność względem przybywaiących z Nowegoiorku okrętów, ponieważ pokazała się tam żółta gorączka.

TEATR NARODOWY.

We Czwartek dnia 17 Października, iako w rocznicę założenia Pomnika *Tadeusza Kościuszki* na górze S. Bronisławy, dane będzie wystawienie oryginalney wierszem Opery, pod nazwiskiem: Kościuszko nad *Sekwaną*, którą poprzedzi Komedyia w 1 akcie z francuzkiego przełożona, pod nazwiskiem: *Dwie taiemnice.*

DONIESIENIA.

W dniu 15 Października r. b. o godzinie 9tey z rana w Krakowie przy ulicy Szpitalney w domu pod L. 569 odbędzie się licytacya w drodze exekucyi sądowey zatradowanych ruchomości iako to: sprzętów domowych, kapeluszów nowych, kotłów żelaznych i innych naczyń kapeluszniczych za gotową zapłatę.

W dniu zaś 17tym t. m. o godzinie 9tey z rana w Krakowie na Kazimierzu w Zydowskim mieście w domu pod L. 1wszą odbędzie się sprzedarz ruchomości, a mianowicie cyny, sabasznika, i sprzętów domowych. — W Krakowie d. 11 Października 1822 r.

H. Salomoński, Sekw: Rząd:

Komornik sądowy wszech Inst: Rzpltey Krak: podaie do publiczney wiadomości, że dnia 15 Października r. b. o godzinie 9 ranney, a o 3ciey z południa w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 27, to iest w Biórze podpisanego Komornika odbędzie się licytacyia publiczna różnych sreber iako to: lichtarzy rozmaitych, cukiernic, ram, pudełek wyzłacanych z numizmatami złotemi w też wprawianemi i t. p. kosztowności, które po odbytych iuż kilkakrotnie formalnościach art: 620 i 621 K. P. S. przepisanych więcey daiącym za gotową srebrną kurrant monetę sprzedane będą. — W Krakowie d. 11 Października 1822 r.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

W Kleparzu przy Krakowie w dniu targowym d. 15 Października r. b. o godzinie 10 rano sprzedarz publiczna w drodze Exekucyiney odbędzie się koni pary z ubiorem i bryczki za gotową zaraz zapłatę. —

W Liszkach w Murowaney karczmie d. 20 Października t. r. o godzinie 2 po południu odbędzie się licytacya wydzierżawienia częś i Gruntu w wsi Koszowic leżącego, do Jakuba i Jana Jelików należącego na lat 6 zadzierżawienia chęć maiących, ma się w vadium Zlp. 18 zaopatrzyć. — W Krakowie d. 11 Października 1822 r.

Skorczyński, Kom. Sąd.